

بررسی هویت ملی در بناهای دیپلماتیک ایران

از دیدگاه معماران برجسته‌ی ایرانی

نسیم نجفقلی پور کلانتری*^۱ شبنم اکبری نامدار^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۶/۱۶

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۱۰/۱۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۲/۰۸

صفحه ۸۳ تا ۱۰۴

نوع مقاله: پژوهشی

چکیده

دیپلماسی یکی از عوامل مهم نشان‌دهنده‌ی هویت یک حکومت است که تاریخچه‌ای دیرین و به قدرت تاریخچه‌ی شهرها دارد. بناهای دیپلماتیک و خصوصاً سفارتخانه‌ها نماینده‌ی یک کشور بیگانه در پایتخت و یا در شهرهای مهم کشور میزبان هستند که زمین آنها خاک کشور بیگانه محسوب می‌شود و دولت‌ها در امور داخلی آنها دخالت نمی‌کنند. مهم‌ترین عامل در طراحی چنین فضایی، تصویر و مفاهیمی است که کشور میهمان می‌خواهد در کشور میزبان ارائه کند. ضرورت پرداخت به این موضوع از آن جهت حائز اهمیت است که از یک سو مسائل سیاسی و اجتماعی را تحت شعاع قرار داده است و از سوی دیگر از بعد فرهنگی نیز می‌تواند کمک فراوانی را جهت معرفی هویت معماری ایرانی ارائه نماید؛ لذا هدف از تحقیق حاضر، بررسی جایگاه هویت ملی در بناهای دیپلماتیک در ایران از دیدگاه معماران برجسته‌ی ایرانی است. روش تحقیق، توصیفی - پیمایشی است که با دو روش میدانی «توزیع پرسش‌نامه» و روش کتابخانه‌ای و استفاده از مقالات، کتب و ... به بررسی موضوع پرداخته و از پرسش‌نامه جایگاه هویت ملی در بناهای دیپلماتیک ایرانی ظهیری خواه (۱۳۹۸) برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شده است. پایایی پرسش‌نامه از روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۹ و تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۲۳ و آزمون خی دو به دست آمده است. نتایج نشان می‌دهد، هویت ملی در معماری بناهای دیپلماتیک ایران وجود دارد. معماری بناهای دیپلماتیک ایران وجود دارد.

واژگان کلیدی: هویت ملی، بناهای دیپلماتیک ایران، فرهنگ، معماری

^۱ استادیار گروه معماری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران. (نویسنده مسئول) n.najafgholipour@iaut.ac.ir

^۲ استادیار گروه معماری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

۱. مقدمه

بخصوص سفارتخانه‌ها تاریخچه‌ای چندصدساله دارند (خالوزاده، ۱۳۹۱).

در دنیای امروز روابط انسان‌ها و دولت‌ها از گستردگی فراوانی برخوردار است، پیکر تاریخ خسته از جنگ‌ها و ستیزه‌هاست، امروزه صلح، آرامش و گفتگو فریاد ملت‌هاست و سفارتخانه جایی است برای این گفتگو، طراحی سفارتخانه، طراحی برای سخن گفتن و سخن شنیدن در این دهکده‌ی بزرگ جهانی است. در گفتگوی میان ملت‌ها، معماری به‌عنوان یک نمود عینی و ماندگار، دریچه‌ای برای کشف عناصری که در طول تاریخ بر ملت‌ها گذشته است. در عصری به سر می‌بریم که تکنولوژی، توسعه، ارتباطات، خواه‌ناخواه در تمامی ارکان زندگی تأثیر گذاشته است. مهم‌ترین رویکرد معماری امروز بازگشت به هویت ملی، عقیدتی و اقلیمی است. جهان اول به‌سرعت مراحل مدرن و پست‌مدرن و ساختارزدایی و فردگرایی را طی کرده و امروز به این نتیجه رسیده است که برای حفظ هویت ملی و آرامش روانی شهروندان و تثبیت موقعیت بین‌المللی باید رویکردی بر اساس شرایط خاص سرزمینی برگزیند (نقره‌کار، ۱۳۸۹). این پژوهش سعی داشته است با فرض اینکه ایجاد حریم و حس امنیت مؤثرترین متغیر تأثیرگذار بر هویت ملی در بناهای دیپلماتیک است، به سؤال زیر پاسخ دهد:

چه عواملی بر هویت ملی در بناهای دیپلماتیک در ایران از دیدگاه معماران ایرانی تأثیرگذار هستند؟

۲. پیشینه تحقیق

یوسفی و زرافشان (۱۳۹۸) در تحقیقی بیان نمودند بناهای دیپلماتیک و خصوصاً سفارتخانه‌ها نماینده‌ی یک کشور بیگانه در پایتخت یا در شهرهای مهم کشور میزبان هستند. مهم‌ترین بنای دیپلماتیک هر کشوری سفارتخانه‌ی آن کشور است که پل ارتباطی با مردم، ارائه خدمات کنسولی و نیز فعالیت‌های فرهنگی، جزء لاینفک این بنا در خاک میزبان است که امروزه

دیپلماسی یکی از عوامل مهم نشان‌دهنده‌ی هویت یک حکومت است که تاریخچه‌ای دیرین و به قدرت تاریخچه‌ی شهرها دارد. بناهای دیپلماتیک خصوصاً سفارتخانه‌ها نماینده‌ی یک کشور بیگانه محسوب می‌شوند. مهم‌ترین عامل در طراحی چنین فضایی، تصویری است که کشور میهمان می‌خواهد در کشور میزبان ارائه کند و مهم‌ترین بنای دیپلماتیک، سفارتخانه است که دسترسی به آن کنترل شده است (اسدی و گرگان، ۱۳۹۷).

دستیابی به اتحاد ملی و تجلی آن، به آگاهی از هویت ملی و شناخت آن بستگی دارد. باین‌همه، هویت ملی ایرانی با تنوع کیفیت فضای فرهنگی در کشور ایران باوجود برخورداری از یک هسته‌ی محوری شکل‌گیرنده و نظم‌دهنده، امری شناور است. در کشورمان دستیابی به یکپارچگی سیاسی، افزایش سطح مشارکت مردم در مدیریت سیاسی کشور است (بهمنی و دهار، ۱۳۹۸).

باوجود اهمیت شهرسازی و معماری سفارتخانه‌ها و دیگر بناهای دیپلماتیک، اطلاعات در مورد آن‌ها بسیار اندک است. مراجعه به این مکان‌ها که اغلب محصور و دور از نظرند، از طریق مسیرهای بسته و کنترل شده و تماس با کارکنان از طریق گیشه‌های حفاظت شده است. تعداد اندکی از معماران از کاربری‌ها، نیازهای فنی، مشخصات کالبدی و ویژگی‌های این بناها مطلع‌اند. درحالی‌که این ساختمان‌ها به دلیل پیچیدگی و سروکار داشتن با ملیت‌ها و فرهنگ‌های مختلف، از نظر بحث تخصصی طراحی بسیار جذاب‌اند. از طرفی می‌دانیم اغلب کشورها به معماری نمایندگی‌های خود در خارج توجه می‌کنند و طراحی آن‌ها فرصت خوبی برای ارتقای کیفی معماری از نظر طراحی، مشخصات فنی و فرایند مدیریت پروژه و ساختمان است. اگرچه قدمت روابط دیپلماتیک بین حکومت‌ها به دوران باستان می‌رسد (افشاری نادری، ۱۳۸۸)؛ اما دیپلماسی جدید و

سفارتخانه‌ی ایران در مالزی به چالش کشیده شد که فرهنگ ایران و همچنین معماری کشورمان باتوجه‌به الگوبرداری از معماری باستان مدنظر قرار گرفته شده است.

خان‌احمدی و بامداد (۱۳۹۵) در تحقیقی بیان نمودند مهم‌ترین عامل در طراحی فضای معماری، تصویری است که کشور مهمان می‌خواهد در کشور میزبان ارائه کند و مهم‌ترین بنای دیپلماتیک سفارتخانه است که این بخش از سفارت حفاظت شده و دسترسی به آن کنترل شده است. بنای دیپلماتیک دیگر، کنسولگری است که گاه در ساختمان سفارت و گاه مستقل است. کنسولگری‌ها که به امور مراجعان بومی و هم‌وطنان خود می‌پردازند، مراجعان بیشتری از سفارتخانه‌ها دارند. خانه‌ی سفیر در درجه‌ی اول محل سکونت و در درجه‌ی دوم محل برگزاری ضیافت‌های تشریفاتی و جلسات گردهمایی با دیگر سفراء سیاستمداران و شخصیت‌های برجسته‌ی هر دو کشور مهمان و میزبان است و مهم‌ترین رویکرد معماری امروز بازگشت به هویت ملی، عقیدتی و اقلیمی است. تصور اولیه بر این است که سفارتخانه باید مثل قلعه‌ای نفوذناپذیر باشد؛ اما باتوجه‌به اینکه هر سفارتخانه‌ای در داخل و خارج از ایران تمثیلی است از خانه‌ی آن کشور؛ جایی است که نه صرفاً مسائل سیاسی بلکه تمام مسائل فرهنگی مربوط به ایران و کشور میهمان مطرح می‌شود و در نتیجه طرح ساختمان آن باید حس دعوت‌کنندگی را به مخاطب ایرانی و غیرایرانی القا کند؛ مثل این است که خیابان امتداد پیدا کرده و وارد خانه شده است. در این مقاله سعی بر این است که ابتدا تعاریف در زمینه‌ی معماری و طراحی فضاهای دیپلماتیک برون‌مرزی با محوریت سفارتخانه و کنسولگری ارائه شود و درنهایت با بررسی نظرات در این زمینه و ویژگی نمونه‌های اجرا شده؛ مؤلفه‌های تأثیرگذار هویت‌گرا در طراحی فضاهای دیپلماتیک تبیین شود.

باتوجه‌به گسترش روابط دیپلماتیک و نقش آن در روابط بین‌المللی دولت‌ها بسیاری از کشورها اقدام به ساخت و احداث سفارتخانه‌هایی کرده‌اند که متجلی از فرهنگ و آثار معماری کشور مهمان و همچنین ارج‌نهادن به شاخصه‌های فرهنگی و معماری کشور میزبان دارد. در حال حاضر ایران نیز تمایل به گسترش روابط سیاسی و اقتصادی با عراق دارد؛ بنابراین ساخت بناهای دیپلماتیک ضروری به نظر می‌رسد. سران‌ایرانی همواره در پی بهره‌گیری از توان خاک عراق و بهبود روابط دو کشور بوده‌اند. عراق از کشورهای اصلی مقصد مهاجرت ایرانیان برای کار و زیارت است و بنای سفارتخانه می‌تواند بستر مناسب برای گسترش روابط فرهنگی دو کشور ایجاد نماید. مبحث هویت از مباحث اصلی در معماری دیپلماتیک به شمار می‌آید.

رستگار و یزدی (۱۳۹۵) در تحقیقی بیان نمودند مهم‌ترین بنای دیپلماتیک سفارتخانه است که دفتر نمایندگان دیپلماتیک یک کشور در کشوری دیگر است و معمولاً دفتر اصلی که در پایتخت قرار دارد، سفارتخانه و دفاتری که در شهرهای دیگر قرار دارند را کنسولگری می‌نامند. سفارت می‌خواهد دو ملت را به هم پیوند بزند و گفت‌وگوی میان دو کشور را نشان دهد و مهم‌ترین وظیفه‌ی آن‌ها ایجاد روابط دیپلماتیک دوستانه بین دو کشور است. در دو دهه‌ی اخیر وزارتخانه‌های امور خارجه‌ی بسیاری از کشورها گرایش دارند که سفارتخانه‌های جدیدشان بر اساس معیارهای معماری معاصر پیشرو طراحی شوند و ترجیح می‌دهند که بنای سفارتخانه‌هایشان نشانه‌هایی از فرهنگ آن کشور را ارائه کند. روش گردآوری اطلاعات در این پژوهش کتابخانه‌ای و مشاهده است و موضوع پوشش داده شده در مقاله‌ی حاضر در ارتباط با ایران و مردم این کشور و معرفی فرهنگ آن‌ها به سایر کشورها از طریق طراحی بناهای دیپلماتیک است، بدین ترتیب طراحی

که فارغ از کاربری و عوامل وابسته، نماینده‌ای از جانب یک کشور است. به عبارتی سفارتخانه مکانی است که سرشار از بار نمادین است که منحصرأ در قالب سیاست ملی، امور خارجه و مجموعه‌ای پیچیده از ضرورت‌های امنیتی تعریف می‌شود. از سوی دیگر ساختمان یک سفارتخانه، آیینی است تمام‌نما که فرهنگ کشور میهمان را در کشور میزبان ارائه می‌دهد و از آنجا که بسیاری از ملت‌ها هویت ملی خود را در تاریخ جستجو می‌کنند و حامی قدمت و عناصر نشان‌دهنده‌ی فرهنگ خود هستند، لاجرم چالش دیگر طراحی فضاهای دیپلماتیک، چالش بین تاریخ و زیبایی‌شناسی معاصر است. در گذشته سفارتخانه‌ی یک کشور تنها مکانی برای معرفی آن بود، ولی امروزه ضرورت ساخت ساختمان سفارتخانه، دلیلی بر ارزش انسانی، وسیله‌ای برای نشان دادن دیدگاه کشور در برابر توسعه‌ی جهانی در روابط بین‌المللی است. از این‌رو شناسایی محیط سفارتخانه و چگونگی طراحی آن با حفظ تدابیر خاص امنیتی و ایجاد آرامش و اعتماد، مستلزم علم معماری و طراحی مناسب است که در این مقاله سعی بر آن شده تا با روش تحقیق گردآوری - کتابخانه‌ای خواننده را با شناخت و شرایط طراحی فضای سفارتخانه آشنا کرده و معماری دیپلماتیک را همچون سایر سبک‌های دیگر طراحی در معماری، به دیگران بشناساند.

در مبحث هویت معماری ایرانی سعی شده بیشتر نه با دید تاریخی که با دیدی تحلیلی به معماری ایرانی نگاه شود. همچنین ویژگی‌های متداوم و پایدار معماری ایرانی به‌طور کلی مورد بررسی قرار گیرند؛ لذا در تحقیق حاضر، به بررسی هویت ملی در بناهای دیپلماتیک ایران پرداخته می‌شود.

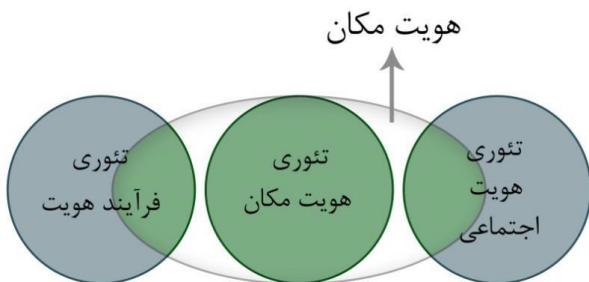
۳. ادبیات تحقیق

۳-۱. واژه‌شناسی هویت

نصری (۱۳۹۵) در تحقیقی بیان نمود هر دیپلماسی یکی از عوامل مهم نشان‌دهنده‌ی هویت یک حکومت است که تاریخچه‌ای دیرین و به قدرت تاریخچه‌ی شهرها دارد. بناهای دیپلماتیک و خصوصاً سفارتخانه‌ها نماینده‌ی یک کشور بیگانه در پایتخت یا در شهرهای مهم کشور میزبان هستند و زمین آن‌ها خاک کشور بیگانه محسوب می‌شود و دولت‌ها در امور داخلی آن‌ها دخالت نمی‌کنند. مهم‌ترین عامل در طراحی چنین فضایی تصویری است که کشور میهمان در کشور میزبان ارائه کند، اولین رویکرد در طراحی سفارت نهفته در گونه‌ای احترام است، یا به قول کان، چشمک‌زدنی به کشور میزبان است. از آنجا که تبعه‌های کشور میزبان بیش از هر کس دیگر از چنین ساختمانی بهره می‌گیرند، این بنا باید برای آن‌ها نیز آشنا و مانوس باشد، طوری که شهروندان کشور میزبان بتوانند به راحتی با این بنا ارتباط برقرار کنند. این روزها میلیون‌ها نفر برای سفر به کشورهای دور، نیاز به اخذ ویزا دارند. سفارتخانه‌ها و کنسولگری‌ها باید به آن‌ها تصویری درست از کشوری بدهند که قصد سفر به آن را دارند و این رویکرد دیگر طراحی بناهای دیپلماتیک است و همچنین باید گفت برای افراد تبعه‌ی خود در حکم پناهگاهی آشنا باشد. مسئله‌ای که در طراحی این‌گونه بناها همیشه مطرح است و گاهی باعث اختلاف میان دولت‌ها بر سر اجرای یک بنای دیپلماتیک می‌شود پیروی صرف از رویکرد دوم است؛ مانند سفارت جدید ایران در بریتانیا. معماری‌ای که فرایند ترکیب مشخصات فرهنگی دو کشور مختلف و کم‌وبیش نزدیک به همدیگر باشد، معماری منحصربه‌فردی می‌شود. از آنجا که نزدیک به ۲۰۰ کشور در جهان وجود دارد، آمیزه‌های مختلف این مشخصه‌ها به حدود سفارتخانه‌ی منحصربه‌فرد می‌انجامد.

فرحانی فر (۱۳۹۴) در تحقیقی بیان نمود بسیاری از افراد حداقل یک‌بار به کنسولگری یا سفارتخانه‌ی یک کشور خارجی مراجعه کرده‌ایم و می‌دانیم که سفارتخانه بنایی است

انسان‌ها همواره هویت خود را با ذکر مکان خاستگاهمان بیان می‌کنند. جمله‌هایی چون «من اهل تهران هستم»، «من اهل پاریس هستم» فارغ از ناسیونالیسم‌های کور، در مورد هر زادگاه و به آن معنا نیست که در شهر خاستگاهی صدق می‌کند و صرفاً تهران یا پاریس، خانه یا دفتری داریم؛ بلکه بیشتر بدان معنا است که فرد خود را به هستی شهر تهران یا پاریس داخل و منضم می‌کند. پیداست که تعلق داشتن و بستگی یافتن که به نظر می‌رسد در معنای هویت پنهان است. چیزی فراتر از حس آسودگی و خوش‌زیستی یا رفاه در یک مکان را می‌نمایاند. پس صرف‌نظر از موقعیت تاریخی، اجتماعی، تکنولوژیکی و جغرافیایی؛ انسان‌ها همیشه به مکان نیاز خواهند داشت؛ زیرا برخورداری از مکان و شناسایی آن، بخشی از وجود و هویت بشر را شامل می‌شود (Buttimer & Seamon, 1980)

تصویر ۱: میزان تمرکز تئوری‌ها بر مبحث هویت (Canizaro, 2007: 13)

در دوران جدید، معنای مکان آنگاه آشکار شد که مکان چون گستره‌ای از فضا که دارای بار ارزشی است، به غیرمکان یا بی‌مکانی تغییر چهره داد (پرتوی، ۱۳۸۲: ۴۱). در گذری کوتاه به این مقوله در طول تاریخ درمی‌یابیم که در گذشته حکمای ایرانی و فلاسفه‌ی باستان، مفهوم مکان و فضا را یکی قلمداد کرده و برای تعریف هر یک، از ویژگی‌های دیگری استفاده می‌کردند (حبیبی، ۱۳۸۷: ۴۲). از بین نظریه‌پردازان قرن بیستمی، کوین لینچ^(۱) اولین بار با بیان واژه‌ی تصویر ذهنی در

در ادبیات عرفانی ایران، هویت به ذات مطلق خداوند اطلاق می‌شود، لذا معنی وجود و هستی را برمی‌آورد. ملاصدرا که همه‌ی موجودات را ممکن‌الوجود و نسبی می‌داند، هویت را «هویت ساریه» و به معنای فیض رسان به دایره‌ی ممکنات دانسته است. داوود قیصری در مقدمه‌ی فصوص‌الحکم، هویت را چنین تعریف می‌کند: «آنچه را شیئیت شیء به آن است به اعتبار تحقق، حقیقت‌گویند و به اعتبار تشخیص، هویت‌گویند» (سجادی ۱۳۷۵: ۱۱۵).

در این معنا، ذات مقدس خداوند به دنبال تجلی و کتم عدم هویت‌بخشی بر دایره‌ی ممکنات و خارج‌شدن آن‌ها از منشأ هستی و هویت‌بخشی به موجودات و انسان بوده و هر موجودی به مقتضای ذات و استعداد و قابلیت خویش پذیرای ظهور حق می‌گردد. عمید هویت را حقیقت شیء یا شخص می‌داند که مشتمل بر صفات جوهری باشد (عمید، ۱۳۷۵) و از نظر معین «آنچه موجب شناسایی شخص یا شیئی باشد» (معین، ۱۳۶۲). در واژه‌نامه‌ی آکسفورد هویت به معنی کیستی و چیستی شخص است. ریشه‌ی لاتین لغت هویت «ایدنتیتاس» است و از دو بخش «ایدم» به معنای همان و «انتیتاس» به معنای وجود و در مجموع به معنای «همان موجود بودن» است (Oxford, 2008) و دو متفاوت همسانی و تمایز را دارد که این دو جنبه از معنای ظاهراً هویت مکمل مفهوم آن هستند. پس هویت معطوف به شناخت مرز خود از دیگری است و به زندگی معنا می‌بخشد. نکته‌ی قابل‌تأمل در این مفاهیم آن است که هویت در ارتباط با انسان، چیزی از پیش موجود نیست، بلکه همیشه ساخته و نو به نو می‌شود. در روزگاران هویت با این معنا «سبک» نامیده شده است.

۲-۳. هویت و مکان

کرده و مجموعه این سلايق و علايق تبديل شده به هویتش، شناخته می‌شود. (Ryoufi & Ghodousifar, 2018: 5)

هویت امری نیست که بلافاصله و دفعتاً بتواند تغییر پیدا کند. هویت یک ملت یک امر متوالی است. با این حال یک امر ثابت نیست؛ در حال تغییر است و صعود و افول دارد، فراز و نشیب‌هایی دارد. هر کس بخواهد هویت یک موجود را بفهمد باید به این منحنی نگاه کند و فرمول حاکم بر آن را درک کند (کشاورز افشار به نقل از حجت، ۱۳۸۷).

با شناخت کارکردهای مختلف هویت و نقش تاریخ در شکل‌گیری هویت ملی می‌توان نتیجه گرفت که «آنچه اثری را در نگاه عموم با یا بی‌هویت جلوه می‌دهد تعلق یا عدم تعلق آن به هویتی جمعی و پایدار است و در این نگاه اثر با هویت اثری است که هویت آن در راستای هویت جمعی باشد». در شناخت هویت فردی و جمعی که در مسیر زمان قوام می‌گیرد تاریخ همواره نقش کلیدی داشته و از مؤلفه‌های اصلی تشخیص‌بخشی به هویت ملی است و به عبارتی دیگر هویت هر سرزمینی در بستر تاریخ و در اثر تداوم تاریخی آن شکل می‌گیرد؛ لذا شناخت تاریخ معماری هر سرزمین در بستر تداوم و کیفیت تداوم آن در ادوار مختلف تاریخی شناخت عناصر پایدار و متغیر آن به شناخت هویت ملی آن می‌انجامد. با توجه به جایگاه تاریخ و میراث معماری هر سرزمین در تشکیل و تداوم زنجیری هویت ملی آنکه خود عالی‌ترین سطح تجلی هویت جمعی است، اقتباس از میراث معماری به عنوان پاسخی برای درخواست هویت‌مندی آثار معماری جدید است.

۳-۳-۱. اجزای هویت ملی در معماری

برخی معماران ایرانی تلاش کرده‌اند با بررسی گذشته معماری ایرانی آن را تحلیل کرده و اصول یا ویژگی‌های بنیادی آن را برشمرند که به برخی از آن‌ها اشاره می‌کنیم یعقوب دانش دوست بر این باور است که معماری ایرانی یک معماری خوانا و بدون ابهام است و از همین رو موجد آسودگی و

سال ۱۹۷۹، هویت محیط را سبب داشتن تصویر ذهنی روشن از آن دانسته است (لینچ، ۱۳۸۹). از اوایل دهه‌ی ۱۹۷۰، پدیدارشناسانی چون ای. فو. توان (۲) (۱۹۷۷)، ادوارد رلف (۳) (۱۹۷۶) و بوتیمر و سیمون (۱۹۸۰) متوجه ابعاد زیستی انسان و رابطه او با محیط شدند.

۳-۳. هویت ملی

برای هویت می‌توان ابعاد مختلفی چون هویت فردی، گروهی اجتماعی و ملی در نظر گرفت. هویت ملی به‌مثابه پدیده‌های سیاسی - اجتماعی زاینده عصر جدید است که ابتدا در اروپا و آنگاه از اواخر قرن نوزدهم، در مشرق‌زمین و سرزمین‌های دیگر راه یافت؛ اما هویت ملی به منزله مفهومی علمی، از ساخته‌های تازه‌های علوم اجتماعی است که از نیمه قرن بیستم به‌جای مفهوم «منش ملی» و «خلق ملی» که از مفاهیم عصر رمانتیک بود، در حال رواج‌یافتن است (جوادی یگانه و عزیز، ۱۳۸۷).

هر فرد جزو یک ملت است. افراد خود را با گذشته مشترکشان و هویت ملی‌شان تعریف می‌کنند. یک ملت و یا یک جامعه، تاریخی به مردم چشم‌انداز دیگری ارائه می‌دهد که طبق فرهنگ مشترک روش زندگی و زبان مشترک شکل گرفته است (Langlois, 2001). مؤلفه‌های عینی هویت در سطح اجتماع ساختارهای هویت ملی را شکل می‌دهند و آن را از دیگر هویت‌های ملی و ملیت‌ها متمایز می‌کنند؛ هویت ملی بر اساس تغییر شکل نظام سیاسی تحول در باورهای فرهنگی و گشودگی آن بر روی دیگر آموزه‌های فرهنگی دچار دگردیسی شده و مقوله‌ای نسبی و عصری تبدیل می‌شود (حقدار، ۱۳۸۰). می‌توان هویت را به ردپایی تشبیه کرد که تمدن در طول حرکتش در تاریخ از خود به‌جای می‌گذارد. این رد پا همان فرهنگ یا هویت آن تمدن است (کورئا، ۱۳۸۷). ملتی که در طول تاریخ زندگی کرده سلايق و علايقی پیدا

نظام فضایی مثبت: درون‌گرایی بر پایه اینکه، فضا عنصر مثبت است برخلاف معماری غربی، به یاری هندسه و ریاضیات یک فضای مثبت مهم، سلسله‌ای از حجم‌های منفی ایجاد می‌کند. پیوند یک فضا با فضای دیگر اساساً بر پایه الگویی سه‌بخشی صورت می‌گیرد. وصل، گذر، اوج.

مکمل بودن: کیمیای رنگ و ماده و خط این معماری را لبریز کرده است.

مقیاس انسانی و مشارکت اجتماعی: این معماری بر پایه مقیاس انسانی و تناسبات طلایی بدن انسان قرار گرفته است از مقیاس اتاق تا خانه حیاطدار تا محله و شهر، سلسله‌مراتبی از حلقه‌های اتصال اجتماعی وجود دارد که فرد را با جامعه‌اش وحدت می‌بخشد.

نوآوری: نوآوری در فنون، ساختمانی تاق، گنبد، کاشی. (اردلان و بختیار، ۱۳۹۰: ۳۷).

داراب دیبا در مطالعه معماری ایران، به مفاهیمی مانند درون‌گرایی، تداوم فضایی و پیوستگی مکان در حول‌وحوش محورهای خطی یا مرکزی شفافیت و قار و استواری نظام هندسی حساب‌شده و منسجم، محوربندی ویژه، مرکزیت حصول مفصل رابطه اتصال‌دهنده برش‌های فضایی میان تداخل سطوح، بهزیستی با طبیعت، مصالح منطبق با محیط و بسیاری مفاهیم دیگر اشاره می‌کند که ممکن است در تحلیلی استدلالی وسیله‌ای برای دستیابی به خلاقیت و ابداع باشد؛ ولی لزوماً در مجموع نمی‌تواند موجب قانون‌مندی ترکیب موفق بشود. (دیبا، ۱۳۹۲: ۳۴)

هادی میرمیران در تحلیل معماری ایران نشان می‌دهد که به‌رغم کثرت، تنوع و پیچیدگی بناها و الگوهای نسبتاً معدودی در طول زمان به گونه‌های مختلف در این معماری بکار گرفته شده‌اند. افزون بر آن این نتیجه به دست می‌آید که تکامل معماری ایران بیشتر بر تعالی این، اصول مبانی و الگوها

آشنا بودن و خودمانی بودن می‌شود. هندسه پیونددهنده معماری با نظام آفرینش است. حرکت‌دار، زنده و حکایتگر و درونگر است. تزئین هماهنگ با کالبد است و میان فرم و عملکرد و سازه با طرح معماری هماهنگی برقرار است. معماری ایرانی از نظر او منطبق با فرهنگ و اقلیم است. (عبدالهی، ۱۳۹۸: ۱۱۷)

داراب دیبا درباره ویژگی‌های معماری ایرانی را درون‌گرایی توأم با ابهام، شکل‌گیری فضا بر اساس تنوع‌های هندسی غنی و محکم با سلسله‌مراتب مکانی و زمانی، زیبایی و تناسب عالی در خدمت ایجاد مقیاس، انسانی همدلی موزون با طبیعت کثرت عناصر پراکنده در به‌وجودآوردن وحدت می‌داند (دیبا، ۱۳۹۲: ۷۸). استاد پیرنیا نیز اصول مشهور خود را از معماری ایرانی مردم‌داری درون‌گرایی خودبسندگی، پرهیز از بیهودگی و نیارش بازگو می‌کند (پیرنیا، ۱۳۹۰: ۶۴). نادر اردلان دیدگاه خود را در هفت اصل آورده است. از نظر او یگانه معماری درخور توجه آن است که از دل برآید و بر دل نشیند. دل، نقطه کانونی و مرکز واقعی هست روحانی و جسمانی و جایی است که عقل با جان (علوم مادی با علوم روحانی) تلاقی می‌کند. مجموعه هفت اصل طراحی زیر منحصراً به شاهکارهای ایرانی است.

بینش نمادین: این معماری در پی بیان و برانگیختن حس عمیق معانی ازلی «تعالی معنوی» و «وحدت کل موجودات عالم» در بیننده است.

انطباق محیطی معماری ایرانی با طبیعت و زمینه اقلیمی خاص خود رابطه‌ای هماهنگ و پایدار دارد.

الگوی مثالی باغ بهشت: باغ همواره الهام‌بخش صورت اصلی «حس مکان» در معماری بوده است. در ظاهر باغ و در باطن حیاط.

در جریان نوعی فعالیت هوشمندانه و ماهرانه استوار بوده است تا ایجاد آن‌ها. (میرمیران، ۱۳۷۷: ۹۶).

۳-۴. معماری دیپلماتیک

واژه‌ی دیپلماسی یک لغت فرانسوی با ریشه‌ی یونانی است و به معنای دانش ارتباط میان سیاستمداران و سران کشورها است به این گونه سیاستمدار دیپلمات می‌گویند و عوامل وابسته به دیپلماسی را دیپلماتیک می‌خوانند (فرحانی فر، ۱۳۹۴: ۴). دیپلماسی یکی از عوامل مهم نشان‌دهنده هویت یک حکومت است که تاریخچه‌ای دیرین و به قدمت تاریخچه شهرها دارد. در گذشته دور سفرها برای مذاکره در امور خاص به سرزمین‌های بیگانه فرستاده می‌شدند و پس از نتیجه‌گیری از مأموریت به وطن بازمی‌گشتند (افشار نادری، ۱۳۸۸: ۴).

باآنکه قدمت روابط دیپلماتیک بین حکومت‌ها به دوران باستان می‌رسد، دیپلماسی جدید و ساخت بناهای دیپلماتیک، تاریخچه‌ای چندصدساله دارند. دیپلماسی مدرن در دوره رنسانس پدید آمد و اولین بناهای دیپلماتیک از قرن نوزدهم و در اروپا ساخته شدند. بسیاری از سنت‌های امروزی دیپلماسی در قرون چهاردهم و پانزدهم و در ایتالیا شکل گرفتند. در گذشته سفرهای جزو اشراف‌زادگان بودند و اهمیت آن‌ها به میزان اهمیت کشور مهمان بستگی داشت. در پایان قرن شانزدهم میلادی سفیر به‌عنوان بالاترین مقام در نمایندگی دیپلماتیک معرفی گردید و وزارت امور خارجه در کشورها برای ساخت سازمان‌دهی و اداره وابسته‌های دیپلماتیک، به وجود آمدند (نصری، ۱۳۹۵: ۵).

در ایران سفارتخانه‌های مدرن خارجی از نیمه اول قرن نوزدهم شکل گرفتند. سفارت روسیه، فرانسه، انگلستان، آلمان و ایتالیا جزو قدیمی‌ترین سفارتخانه‌های موجود در تهران هستند و بناها و باغ‌های تاریخی بسیار باارزشی را در تملک دارند که اغلب به دلیل حضور ثابت نمایندگی‌های دیپلماتیک در آن‌ها

به نحو مناسبی نگهداری شده‌اند و شواهد خوبی از تاریخ‌گذشته شهر تهران هستند. هم‌اکنون در تهران سفارتخانه‌های ترکیه، آلمان، روسیه انگلستان و ایتالیا محوطه‌های بسیار وسیعی را در اختیار دارند که در سیمای شهر تهران برجسته هستند (افشار نادری، ۱۳۸۸: ۴).

بناهای دیپلماتیک جزو خاک کشور مهمان محسوب می‌شوند و قوانین حاکم بر آن‌ها نیز قوانین کشور مهمان است. این اصل مصونیت اماکن مأموریت نام دارد و در کنوانسیون‌های حقوق دیپلماتیک ذکر شده است (یوسفی و زرافشانی، ۱۳۹۸: ۱۰)؛ بنابراین، دولت‌ها در امور خارجی این نمایندگی‌ها دخالت نمی‌کنند (افشار نادری، ۱۳۸۸: ۸).

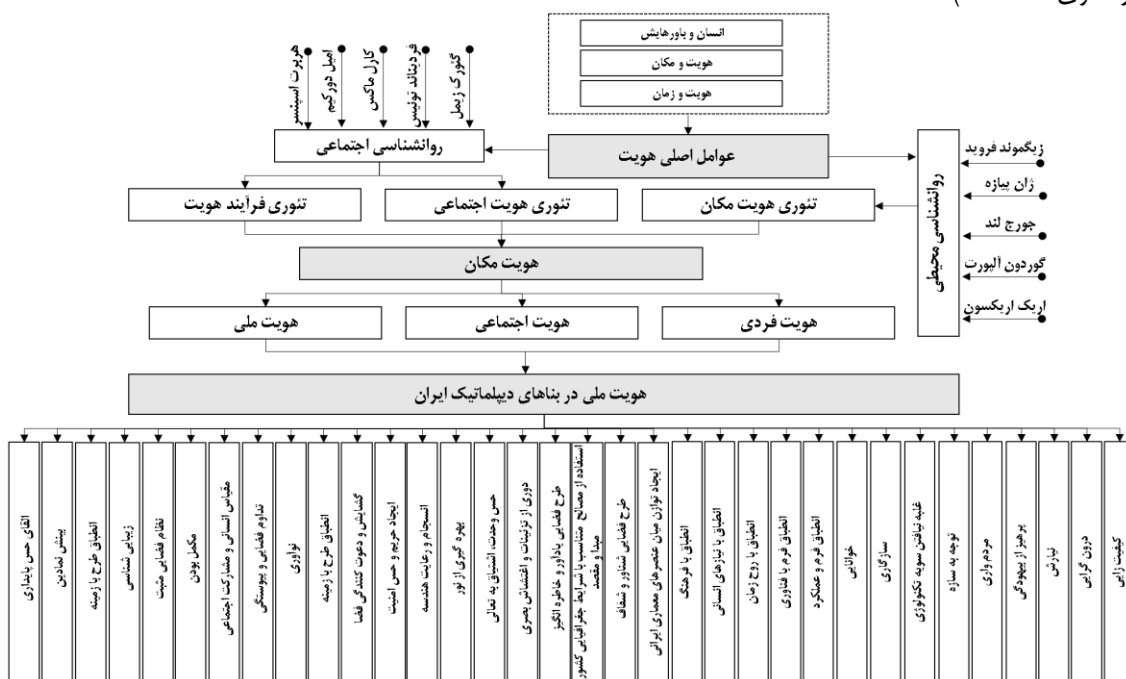
نماینده‌های دیپلماتیک باید تصویری درخور از کشور خود ارائه دهد و همین‌طور پناهگاهی امن برای تبعه‌های خود فراهم آورند جواهریان ۱۳۸۰ برای بسیاری از ساکنان کشور میزبان، وابسته‌ی دیپلماتیک محلی است که باهویت و باورهای ملی کشور مهمان آشنا می‌شوند و بی‌تردید نحوه‌ی مناسب معرفی ارزش‌های فرهنگی کشور تأثیر بسزایی در دیدگاه آنان نسبت به آن کشور و در نتیجه روابط اجتماعی و سیاسی دوجانبه خواهد داشت (رستگار و یزدی ۱۳۹۵: ۴). از طرف دیگر، در کنوانسیون وین در خصوص حقوق دیپلماتیک و حقوق کنسولی، یکی از هدف‌های اصلی از ایجاد یک نمایندگی در یک کشور خارجی حفظ و حراست از منابع اتباع دولت فرستنده در دولت پذیرنده است (فرحانی فر، ۱۳۹۴: ۱۷).

بناهای دیپلماتیک به سه گروه اصلی سفارتخانه کنسولگری و اقامتگاه سفیر تقسیم می‌شوند. (خان‌احمدی و بامداد، ۱۳۹۵: ۶).

۳-۴-۱. طراحی سفارتخانه به‌عنوان نماینده‌ی هویت ملی و چالش‌های پیشروی آن

بناهای دیپلماتیک و خصوصاً سفارتخانه‌ها نماینده‌ی یک کشور بیگانه در پایتخت یا در شهرهای مهم کشور میزبان هستند. مهم‌ترین عامل در طراحی چنین فضایی تصویری است که کشور مهمان می‌خواهد در کشور میزبان ارائه کند. این تصویر از طرفی به آرمان‌ها و اعتقادات پایه‌ای کشور صاحب سفارتخانه مربوط می‌شود و از طرف دیگر به نوع روابط با کشور میزبان. چون اصل دیپلماسی تفاهم است، معماری دیپلماسی نیز در بهترین شرایط بیان تفاهم بین فرهنگ‌های مختلف است. احترام به معیارهای زیبایی‌شناسی کشور میزبان از اصول طراحی سفارتخانه است. در اینجا مشکل همیشگی هویت در معماری برجسته می‌شود. بسیاری از حکومت‌ها هویت ملی خود را در تاریخ جستجو می‌کنند و بنابراین عناصر نشان‌دهنده‌ی آن لاجرم از نوع تاریخی هستند. پس چالش دیگر بین تاریخ و زیبایی‌شناسی معاصر است (افشار نادری، ۱۳۸۸: ۶).

با وجود اهمیت اصل دعوت‌کنندگی و تأثیر آن بر روابط دو کشور، نمی‌توان از اصل امنیت غافل شد. ساختمان‌های خارجی باید برای میزبانانشان ظاهری «دوستانه» داشته باشد (خان احمدی و بامداد، ۱۳۹۵: ۳۳)؛ اما ایجاد حس اطمینان در ساکنان بنای دیپلماتیک و تأمین حداکثر امنیت برای آنان نیز بسیار مهم و اساسی است (احمدی، ۱۳۸۵: ۲۶). از سویی دیگر بناهای دیپلماتیک بایستی با معماری مبدأ و مقصد هماهنگ باشد. به این معنا که باید از یک طرف گویای فرهنگ و هویت کشور مهمان باشد و از طرف دیگر با کشور میزبان بیگانه نبوده و پیوند لازم را با آن کشور برقرار کند (رستگار و یزدی ۱۳۹۵: ۴) و در عین حال هماهنگی بین طرح با زمینه وجود داشته باشد. بناهای دیپلماتیک بایستی با بافت موجود همساز باشند و مسائل اقلیمی، معیارهای شهرسازی و بومی را مدنظر قرار دهد. (خان احمدی و بامداد، ۱۳۹۵: ۹).

تصویر ۲: مدل مفهومی پژوهش (نگارنده)

۴. روش تحقیق

است. در رابطه با روایی نیز بررسی‌ها نشانگر روایی سازه و پیش بین کافی برای این مقیاس است. جامعه آماری شامل ۵۰ نفر از معماران ایرانی (دانشگاه تهران به دلیل دسترسی) هستند. سؤالات پرسش‌نامه به دلیل کثرت در این متن مقاله گنجانده نشد. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات پرسش‌نامه از ضریب همبستگی اسپیرمن برای تعیین رابطه میان متغیرهای هویت ملی در بناهای دیپلماتیک ایران از دیدگاه معماران ایرانی و همچنین به منظور بررسی میزان سهم متغیرهای هویت ملی از روش تحلیل رگرسیون چندمتغیری استفاده شده است. برای تحلیل از روابط پیش‌بین (رگرسیون) و روابط همبستگی استفاده می‌شود. برای بررسی نوع پارامتریک و ناپارامتریک بودن داده‌ها از Two-Sample Kolmogorov-Smirnov Test بهره گرفته می‌شود.

۵. نمونه‌های مطالعاتی طراحی شده سفارت ایران در دیگر کشورها

بناهای مورد مطالعه در این تحقیق بر اساس سیستم ارج‌گذاری و باتوجه به نظر هیئت متخصصین انتخاب می‌شود به صورتی که به بناهایی که واجد بررسی در این تحقیق هستند از ۱ تا ۱۰ نمره بدهند میانگین‌های بالای ۵ در این تحقیق انتخاب می‌شوند که در جدول زیر آورده شده است.

جدول ۱: معرفی نمونه‌هایی از بناهای دیپلماتیک ایران در دیگر کشورها و بررسی اصول ساختاردهنده‌ی طرح این بناها (مأخذ: نگارندگان)

ردیف	محل پروژه	معمار/معماران	مفاهیم هویتی به کاررفته در طرح	تصاویری از پروژه
۱	سفارت جمهوری اسلامی ایران در توکیو	حسین شیخ زین‌الدین	۱. ایجاد توازن میان عنصرهای معماری ایرانی و توکیو به‌عنوان سایت. ۲. استفاده از مصالح و تکنولوژی که با شرایط جغرافیایی ژاپن هماهنگ است. ۳. اجرای عناصر ساده شده معماری ایرانی مانند حیاط مرکزی و یا دیوار منحنی‌شکلی که در این ساختمان به‌پاداآورنده دیوارهای خشتی در معماری ایرانی است.	

مطالعه حاضر یک پژوهش کاربردی است. از نظر مبانی فلسفی پژوهش، از نوع عقل‌گرایی انتقادی است. صبغه پژوهش از نوع کمی، از نظر مکان پژوهش، مورد پژوهشی است که دارای اهداف توصیف و تبیین است. در این قسمت، طبق عوامل به‌کاررفته در بررسی هویت ملی در بناهای دیپلماتیک ایران از دیدگاه معماران ایرانی به این تحلیل‌ها پرداخته می‌شود. پرسش‌نامه‌ی جایگاه هویت ملی در بناهای دیپلماتیک ایرانی، توسط آزاد ارمکی و غفاری (۱۳۸۳) تدوین شده است. این پرسش‌نامه دارای ۱۵ سؤال است. پاسخ‌دهی به این پرسش‌نامه مطابق طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت (کاملاً موافقم = ۵، موافقم = ۴، نظری ندارم = ۳، مخالفم = ۲ و کاملاً مخالفم = ۱) طبقه‌بندی شده است. مجموع نمرات شاخص‌های یک فاکتور به معنای امتیازی است که هر فرد به کیفیت موردنظر داده است. پس نمره قابل کسب هر کیفیت بین ۵ تا ۲۵ متغیر است. براین اساس دسته‌بندی ایجاد می‌کنیم بدین صورت که افرادی که مجموعاً نمره ۵ تا ۱۱ به یک فاکتور داده‌اند، آن را ضعیف برآورد کرده، امتیاز ۱۲ تا ۱۸ نظری متوسط و ۱۹ تا ۲۵ نظری خوب نسبت به آن دارند. نتایج مربوط به پایایی نشان می‌دهد که مقیاس درونی دارای همسانی درونی بالا ۰/۹۳

ردیف	محل پروژه	معمار/معماران	مفاهیم هویتی به‌کاررفته در طرح	تصاویری از پروژه
۲	سفارت جمهوری اسلامی ایران در دوشنبه	ایرج کلانتری طلالقانی	ایده طرح به‌صورت، یک کوشک در میان یک باغ تخت ایرانی شکل‌گرفته است، اما در جریان تکثیر و تکامل چنان تغییر یافته است که ترکیبی نو را به وجود آورده است. چنانچه در جانمایی کوشک میان باغ ایرانی حجم کلی بنا آن‌قدر بر روی محورها لغزیده تا بهترین مکان و امکانات را به دست داده است.	
۳	سفارت جمهوری اسلامی ایران در برلین	داراب دیبا، جهانگیر صفاوردی و همکاران	۱. بیان الگویی ازلی از طراحی ماندگار ۲. حس وحدت، اشتیاق به تعالی ۳. فضای به یادآوری و خاطره ۴. رعایت هندسه ۵. بهره‌گیری از نور ۶. شفافیت و تداوم فضایی ۷. چهارطاق و ایوان ۸. مصالح طبیعی ۹. باغ ایرانی.	
۴	سفارت جمهوری اسلامی ایران در ایروان	ایرج کلانتری طلالقانی	۱. توجه به محیط طبیعی ۲. به‌دوراز تزئینات و گرایش‌ها ۳. استفاده از خطوط مدرن به هندسه حیاط مرکزی باغچه تجلی مفاهیمی چون رفیع اشرف و محرمیت (تفکیک حریم عمومی از حریم خصوصی)	
۵	سفارت و کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در استکهلم	فرهاد احمدی	ارائه حس نمادین از عالم مثال باتوجه‌به ایده طرح (ترتیبی معلق بین زمین و آسمان در تعلیق قرار گرفته و بخشی از آن گرایش آسمانی و بخشی دیگر گرایشی زمینی یافته است) (حسینمردی، ۱۳۸۷: ۶).	
۶	سفارت و کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در بانکوک	سید هادی میرمیران	۱. ایده نهایی طرح بر اساس باغ ایرانی بوده ۲. ایده فضایی طرح، کاهش ماده و افزایش فضا است. ۳. سعی شده است تا در طرح، فضای درونی به‌گونه‌ای توسعه یابد که از جرم ساختمان کاسته و فضایی شناور و شفاف جای آن را اشغال کند.	
۷	سفارت و کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در امان	مهندسان مشاور پلشیر محمدرضا قانعی	۱. ایجاد امنیت ۲. حفظ حریم ۳. ایجاد فضایی شرقی ۴. شکوه همراه با توازن ۵. انطباق با طبیعت و فرهنگ بستر طرح ۶. القای حس پایداری.	

جنسیت	فراوانی	درصد فراوانی
زن	۴	۸
مرد	۴۶	۹۲
جمع	۵۰	۱۰۰٫۰

۶. یافته‌ها

۶-۱. آماره‌های توصیفی

در این قسمت یافته‌های حاصل از پاسخ معماران برجسته‌ی ایرانی به سؤالات پرسش‌نامه آورده شده است:

باتوجه به جدول ۲، تعداد زنان معمار ایرانی ۴ نفر با ۸ درصد و تعداد مردان معمار ایرانی ۴۶ نفر با ۹۲ درصد نمونه آماری تحقیق حاضر را تشکیل می‌دهند.

جدول ۲: جنسیت معماران برجسته‌ی ایرانی

نمودار ۱: جنسیت معماران برجسته‌ی ایرانی

۶-۲. آماره‌های استنباطی

در این مرحله پس از انتخاب متغیرهای برگزیده از مدل مفهومی پژوهش، پرسش‌نامه‌ای تدوین می‌گردد و به صورت تصادفی بین معماران ایرانی توزیع می‌گردد. نتایج وارد نرم‌افزار JMP می‌شود برای تحلیل از روابط پیش‌بین (رگرسیون) و روابط همبستگی استفاده می‌شود. برای بررسی نوع پارامتریک و ناپارامتریک بودن داده‌ها از Two-Sample Kolmogorov-Smirnov Test بهره گرفته می‌شود.

جدول ۳: آزمون کولموگوروف اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن مؤلفه‌های هویت ملی در بناهای دیپلماتیک ایران

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	Z کولموگوروف اسمیرنوف	p
عوامل هویتی ملی	۲۷/۷۷	۳/۲۳	۰/۷۹۳	۰/۳۱۴

همان گونه که در جدول بالا مشاهده می‌گردد آزمون کولموگوروف اسمیرنوف برای نمره مؤلفه‌های مؤثر در هویت معنادار است ($p=۰/۳۱۴$) و بنابراین شاخص‌های درونی و بیرونی دارای توزیع نرمالی نیستند و باید از تحلیل‌های ناپارامتریک برای آن استفاده کرد.

جدول ۴: ضریب همبستگی اسپیرمن مؤلفه‌های مؤثر در هویت ملی در بناهای دیپلماتیک ایران

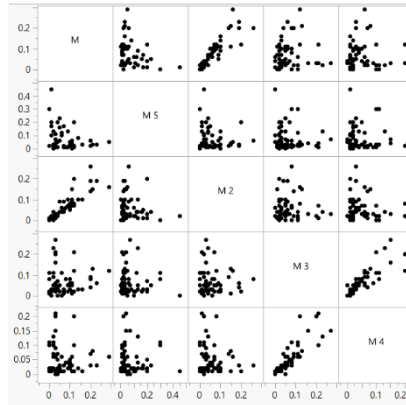
مؤلفه‌ها	ضریب همبستگی	سطح معنی‌داری
القای حس پایداری	۰٫۵۵۲	۰٫۰۰۰
بینش نمادین	۰٫۵۴۴	۰٫۰۰۰

۰/۰۰۰	۰,۷۴۱	انطباق با فرهنگ
۰/۰۰۰	۰,۴۸۹	انطباق با نیازهای انسانی
۰/۰۰۰	۰,۷۸۱	انطباق با روح زمان
۰/۰۰۰	۰,۴۱۸	انطباق فرم با فناوری
۰/۰۰۰	۰,۹۵۶	انطباق طرح با زمینه
	۰,۹۷۱	هماهنگی با معماری مبدأ و مقصد
۰/۰۰۰	۰,۷۴۵	انطباق فرم و عملکرد
۰/۰۰۰	۰,۶۶۸	زیبایی‌شناسی
۰/۰۰۰	۰,۸۲۱	خوانایی
۰/۰۰۰	۰,۹۱۷	نوآوری
۰/۰۰۰	۰,۵۲۵	نظام فضایی مثبت
۰/۰۰۰	۰,۷۷۲	مکمل بودن
۰/۰۰۰	۰,۷۶۴	سازگاری
۰/۰۰۰	۰,۸۲۸	طرح فضایی شناور و شفاف
۰/۰۰۰	۰,۵۸۸	ایجاد توازن میان عناصر معماری ایرانی
۰/۰۰۰	۰,۴۵۸	مقیاس انسانی و مشارکت اجتماعی
۰/۰۰۰	۰,۵۱۸	تداوم فضایی و پیوستگی
۰/۰۰۰	۰,۲۸۱	مردم‌واری
۰/۰۰۰	۰,۵۴۴	پرهیز از بهبودگی
۰/۰۰۰	۰,۷۴۱	نیارش
۰/۰۰۰	۰,۴۸۹	درون‌گرایی
۰,۰۰۰	۰,۷۸۱	انطباق طرح با زمینه
۰/۰۰۰	۰,۴۱۸	کیفیت‌هایی
۰/۰۰۰	۰,۹۴۱	گشایش و دعوت‌کنندگی فضایی
۰/۰۰۰	۰,۷۴۵	توجه به سازه
۰/۰۰۰	۰,۴۶۸	غلبه‌نیافتن سویه تکنولوژیکی
۰/۰۰۰	۰,۸۶۴	ایجاد حریم و حس امنیت
۰/۰۰۰	*۰,۶۸۵	انسجام و رعایت هندسه
۰/۰۰۰	۰,۵۵۱	بهره‌گیری از نور
۰/۰۰۰	۰,۵۳۷	حس وحدت و اشتیاق به تعالی
۰/۰۰۰	۰,۷۴۷	دوری از تزئینات و اغتشاش بصری
۰/۰۰۰	۰,۸۲۸	طرح فضایی یادآور و خاطره‌انگیز
۰/۰۰۰	۰,۲۷۲	استفاده از مصالح متناسب با شرایط جغرافیایی کشور مبدأ و مقصد

بر اساس نتایج به‌دست‌آمده از جدول همبستگی مشخص می‌شود که از نظر ساکنین بیشترین همبستگی مربوط به خلاقیت و نوآوری با مقدار (۰/۹۱۷) است و کمترین مربوط به مؤلفه توجه به زیرساخت‌های اجتماعی و فرهنگی با مقدار (۰/۲۷۲) و سپس مردم‌واری با مقدار (۰/۲۸۱) است.

۶-۲-۱. رگرسیون

برای استفاده از نوع رگرسیون خطی و یا چندمتغیره از نمودار ماتریس همبستگی درونی متغیرها استفاده می‌شود. پس از ترسیم نمودار ماتریس همبستگی مشخص گردید عوامل فاقد رابطه خطی هستند پس بهره‌گیری از رگرسیون چندمتغیره صحیح است.

تصویر ۳: ماتریس همبستگی عوامل

از نظر ساکنین انطباق فرم با فناوری و توجه به سازه با مقدار (۱/۰۰۰) و کمترین مربوط به معماری بومی با مقدار (۰/۳۸۱) است. جدول ۵: رگرسیون چندمتغیره از مؤلفه‌های مؤثر در هویت ملی در بناهای دیپلماتیک ایران

ساکنین				مؤلفه‌ها
t	β	F	ضریب تعیین	مقیاس
۵۴/۵۸۱	-۰/۲۶۵	۴۳۱/۱۷۵	۰/۸۵۵	القای حس پایداری
۳۳/۸۵۵	-۰/۷۲۷	۱۵۴/۴۲۵	۰/۷۹۶	بیش نمادین
۳۱/۲۵۵	-۰/۳۳۱	۱۳۱/۴۲۱	۰/۵۱۱	انطباقی با فرهنگ
۵۸/۴۷۹	-۰/۲۵۵	۴۶۱/۲۲۲	۰/۸۰۴	انطباقی با نیازهای انسانی
۶۱/۹۴۴	-۰/۲۷۵	۴۷۵/۲۱۴	۰/۶۸۴	انطباقی با روح زمان
۱۵/۹۵۶	-۰/۹۶۳	۲۱۵/۳۰۹	۰/۷۲۱	انطباقی فرم با فناوری
۶۵/۷۱۲	-۰/۵۸۸	۲۱۶/۶۶۷	۰/۹۱۱	انطباقی طرح با زمینه
۰/۷۱۱	-۰/۶۲۳	۷۴۱/۶۳۲	۰/۹۵۵	هماهنگی با معماری مبدأ و مقصد
۸۴/۶۳۲	-۰/۶۲۴	۵۱۱/۲۱۹	۰/۷۸۴	انطباقی فرم و عملکرد
۸۹/۱۴۱	-۰/۶۴۶	۴۳۱/۱۷۵	۰/۶۸۴	زیبایی‌شناسی
۶۳/۹۲۳	-۰/۲۶۶	۱۵۴/۴۲۵	۰/۶۸۸	خوانایی

۱۴/۵۴۴	-/۷۳۵	۳۰۲/۱۲۵	-/۳۸۸	نوآوری
۲۱/۴۸۸	-/۸۸۱	۴۲۳/۱۲۵	-/۷۱۱	نظام فضایی مثبت
۴۵/۲۳۲	-/۸۶۵	۱۲۱/۴۰۵	-/۶۴۸	مکمل بودن
۵۲/۲۸۶	-/۷۳۷	۱۶۱/۴۱۵	-/۶۱۴	سازگاری
۲۲/۵۲۲	-/۳۳۱	۵۲۳/۲۱۹	-/۷۸۹	طرح فضایی شناور و شفاف
۱۶/۳۲۳	-/۴۲۵	۳۰۵/۲۱۱	-/۴۵۵	ایجاد توازن میان عناصر معماری ایرانی
۳۸/۳۱۲	-/۸۲۳	۲۴۵/۴۱۵	-/۶۹۸	مقیاس انسانی و مشارکت اجتماعی
۶۳/۳۸۸	-/۶۶۲	۲۰۴/۱۰۴	-/۷۳۵	تداوم فضایی و پیوستگی
۲۵/۸۳۹	-/۴۰۶	۳۲۴/۲۲۱	-/۸۵۸	مردم‌واری
۲۱/۵۸۱	-/۳۵۵	۵۸۴/۳۸۱	-/۵۸۹	پرهیز از بیهودگی
۶۹/۴۵۶	-/۶۴۶	۸۵۸/۳۸۸	-/۷۵۴	نیارش
۳۱/۶۵۲	-/۲۶۲	۶۴۴/۳۸۸	-/۶۸۴	درون‌گرایی
۱۴/۲۵۶	-/۶۹۳	۴۸۶/۲۴۴	-/۷۲۲	انطباق طرح با زمینه
۴۱/۸۵۴	-/۵۲۲	۴۲۴/۱۷۵	-/۷۳۶	کیفیت‌هایی
۲۳/۴۱۳	-/۳۶۵	۲۱۰/۴۲۴	-/۹۰۵	گشایش و دعوت‌کنندگی فضایی
۷۶/۴۵۹	-/۶۵۲	۱۷۸/۴۲۲	-/۸۲۳	توجه به سازه
۲۴/۵۴۵	-/۶۲۵	۵۴۴/۲۲۶	-/۷۹۲	غلبه‌نیافتن سوبه تکنولوژیکی
۷۹/۳۱۴	-/۵۱۶	۳۷۵/۲۶۹	-/۶۹۸	ایجاد حریم و حس امنیت
۱۸/۷۲۸	-/۳۵۲	۲۴۸/۴۹۵	-/۸۵۷	انسجام و رعایت هندسه
۲۵/۸۱۲	-/۷۴۵	۲۲۵/۱۰۶	-/۳۶۹	بهره‌گیری از نور
-/۷۱۱	-/۷۴۵	۲۵۵/۶۱۴	-/۸۷۲	حس وحدت و اشتیاق به

			۰/۸۳۲	تمالی
۰/۳۱۲	۰/۶۹۹	۲۱۴/۳۴۹		دوری از تزئینات و اغتشاش بصری
۰/۲۱۴	۰/۴۵۲	۲۱۵/۶۹۸	۰/۸۳۶	طرح فضایی یادآور و خاطره‌انگیز
۰/۷۴۲	۰/۵۲۳	۳۶۵/۲۱۴	۰/۸۴۲	استفاده از مصالح متناسب با شرایط جغرافیایی کشور مبدأ و مقصد

۷. نتیجه‌گیری

هدف از انجام تحقیق حاضر، بررسی هویت ملی در بناهای دیپلماتیک ایران است. اولین یافته تحقیق حاضر نشان داد که هویت ملی در معماری بناهای دیپلماتیک ایرانی وجود دارد. بنا به تحلیل‌هایی که صورت گرفت مشخص گردید که متغیر هماهنگی با معماری مبدأ و مقصد بیشترین تأثیرگذاری را بر هویت ملی بناهای دیپلماتیک دارد. در نتیجه فرضیه تحقیق رد می‌شود. بنای دیپلماتیک نمادی از حضور در کشور بیگانه هستند. این بنا باید نشانگر فرهنگ و هویت کشورش باشد. با وجود اهمیت خلق بنای متناسب با فرهنگ و هویت معماری کشور مهمان نباید هویت کشور میزبان را نیز نادیده گرفت. اصولاً منظور از اعزاز هیئت‌های دیپلماتیک به سرزمین‌های دیگر دست‌یافتن به تفاهم و ارتباط صلح‌آمیز میان دو نظام و دو جامعه مبدأ و مقصد است. این تفاهم جز با نشان دادن حسن نیت دو طرف، (مخصوصاً طرف میهمان که) در حال «غریبه» است، به دست نمی‌آید. چون اصل دیپلماسی تفاهم است، معماری دیپلماسی نیز در بهترین شرایط بیان تفاهم بین فرهنگ‌های مختلف است احترام به معیارهای زیبایی‌شناسی کشور میزبان از اصول طراحی بناهای دیپلماتیک است. بنای دیپلماتیک باید میزبان‌های خارجی را خشنود کند. اگر بنای دیپلماتیک فقط معرف کشور مبدأ باشد توجه به خود، بیان قدرت و بی‌توجهی به مکان قرارگیری نمود بیشتری می‌یابد که با انتقال پیام حسن نیت سنخیتی ندارد. استفاده از مضامین بومی کشور میزبان در طراحی بناهای دیپلماتیک القای صلح‌طلبی و حسن نیت می‌کند و با ارائه‌ی معماری اطمینان‌بخش و پذیرنده زمینه‌ی مناسبی جهت توسعه‌ی دیپلماسی فراهم می‌کند. بنابراین، تضاد دیگر در طراحی این‌گونه بناها از نوع سبک‌شناسی است. کشورها ترجیح می‌دهند بناهای دیپلماتیکشان نشانه‌هایی از فرهنگ آن کشور ارائه کنند؛ اما در طرف دیگر در بسیاری از موارد مردم یک کشور دوست ندارند ساختمان‌هایی را در پایتخت و دیگر شهرهای بزرگ با معماری اجنبی ببینند. در واقع معمار در اینجا باید مسائل مختلف طراحی را از دو دیدگاه سرزمین‌های مبدأ و مقصد ببیند و به آن‌ها پاسخ دهد.

با بررسی نمونه‌های بناهای دیپلماتیک می‌توان مشاهده کرد در مواردی طراح سعی کرده در معماری داخلی و به‌کارگیری مصالح اشاره‌ای به کشور مهمان داشته باشد. به عبارتی برای معرفی کشور مهمان بیشتر سعی شده از المان‌های معماری مصالح و یا تکنولوژی خاص آن کشور برای اشاره‌ی مستقیم بهره‌برد و یا با فضاسازی‌ها و المان‌های سمبلیک به‌صورت غیرمستقیم ویژگی‌های کشور مهمان را یادآور می‌شود.

هماهنگی طرح با زمینه، دومین متغیر تأثیرگذار بر هویت ملی بناهای دیپلماتیک است.

معماری چنین ساختمانی باید هم بیانگر مقتضیات و جلوه‌های سرزمین مبدأ باشد، هم با بستر طبیعی و اجتماعی سرزمین مقصد همساز شود. بهره‌گیری از پتانسیل‌های سایت توجه به مجاورت و همسایگی‌ها در نظر گرفتن اقلیم و متعاقب آن، استفاده از فرم‌های معماری و مصالح مناسب توجه به میزبان را خاطر نشان می‌کند. نکته دیگر آنکه بناهای دیپلماتیک که در کنار پیاده‌روهای عمومی شهر میزبان قرار می‌گیرند باید با فضای شهری موجود هماهنگ شوند. البته باید توجه داشت بنای دیپلماتیک در حین هماهنگی با محیط و اقلیم باید شاخص باشد. در رابطه با رعایت ضوابط و معیارهای شهرسازی باید گفت طراحان بناهای دیپلماتیک نیازمند ارائه اطلاعات و طرح‌های اولیه خود به یک مشاور باصلاحیت محلی هستند که بتوانند پروژه را بر اساس مقررات و امکانات فنی محل تنظیم کنند؛ چراکه طرح بنای دیپلماتیک باید با پروژه‌ها و استانداردهای هر دو کشور هم‌خوانی داشته باشد. این به معنی دریافت کامل ضوابط کشور خارجی از طرف مشاور محلی و تطبیق دو ضابطه باهم است. پیچیدگی اجرای ضوابط در بناهای دیپلماتیک به این علت است که بسیاری از کشورها معیار خاصی برای صدور مجوز ساخت سفارتخانه‌ها ندارند. از طرفی بناهای دیپلماتیک در زمینی متعلق به کشور بیگانه ساخته می‌شود و تعیین درصد تأثیرپذیری از ضوابط ساختمانی و شهرسازی کشور میزبان کاری دشوار است. در سفارتخانه‌ها و کنسولگری‌های مورد مطالعه به دلیل نیازهای خاص کاربردی و امنیتی، از نحوه‌ی استقرار متعارف در زمین تبعیت نمی‌کنند و از نظر سازمان‌دهی زمین، حجم، ارتفاع، عقب‌نشینی از لبه‌ی زمین و غیره با دیگر بناهای متعارف شهری متفاوت هستند.

مسئله آخر توقع زیاد کارفرمایان خصوصاً کشورهای پیشرفته از طرح و کیفیت اجرا است که تشریفات فاز دو و نظارت را چندبرابر مفصل‌تر از یک بنای اداری می‌کند و دقت در اجرا اغلب فراتر از روال عادی در کشور است.

در نهایت گشایش و دعوت‌کنندگی فضا و امنیت در رتبه سوم تأثیرگذاری بر هویت ملی بناهای دیپلماتیک قرار دارند. بناهای دیپلماتیک نماینده کشورهای خارجی در کشور میزبان هستند و مهم‌ترین وظیفه آن‌ها ایجاد روابط دیپلماتیک دوستانه بین دو کشور است. از اهداف اصلی در طراحی این بناها، ایجاد پیوند میان دو ملت و تأکید گفت‌وگو میان دو کشور است. اگر این بناها با دیوارهایی بلند محصور شوند و همچون دژی رخنه‌ناپذیر به نظر آید، گفت‌وگو سرشار از بی‌اعتمادی است و اگر شفاف و در گشوده باشند آنگاه حاکی از رابطه‌ای با اعتماد است.

حساسیت اطلاعات موجود، امکان مأموریت و فعالیت‌هایی که در این بناها صورت می‌گیرد و همین‌طور موارد حمله به سفارتخانه‌ها و کنسولگری‌های کشورهای و بمب‌گذاری‌ها و اعتراضات اهمیت برقراری امنیت و نظارت و کنترل آمدوشدها را دوچندان می‌کند.

به طور خلاصه باید گفت داشتن تواضع شفافیت و درعین حال تأمین امنیت لازم از جمله ویژگی‌های طراحی بنای دیپلماتیک است؛ مفاهیمی که در نگاه اول متضاد به نظر می‌رسند و در طراحی باید به صورت همه‌جانبه به تمامی این نیازها پاسخ مناسب داد. امنیت را می‌توان توسط المان‌های معماری و طراحی پلان مناسب ایجاد کرد تا به بنا چهره‌ای قلعه مانند و نظامی ندهد؛ مانند فاصله‌دادن فضاهای مهم از جداره بنا برای باز کردن نما به سمت بیرون و تأمین امنیت کافی بهره برد و یا از لبه‌ی خیابان با ورودی بنا عقب‌نشینی داشته باشد تا امنیت کافی تأمین شود. سطوح صلب نما اگر به صورت مناسب با میزان بازشدگی‌ها ترکیب شوند و به صورت اتفاقی قسمتی از نما باز یا صلب شود قابل‌پیش‌بینی بودن چیدمان فضاها از طریق تماشای چهره‌ی بنا غیرممکن می‌سازد و به این ترتیب امنیت بیشتری حاصل می‌شود.

منابع

- احمدی، فرهاد. ۱۳۸۵. گزارشی درباره‌ی معماری سفارتخانه‌ی ایران در کره‌ی جنوبی. روزنامه‌ی اعتماد. ۱۲ آذرماه.
- اردلان، نادر؛ بختیار، لادن. ۱۳۹۰. حس وحدت: سنت تصوف در معماری ایرانی. مترجم وندا چلیلی، تهران: علم معمار.
- آزاد ارمکی، تقی؛ غفاری، غلامرضا. ۱۳۸۳. جامعه‌شناسی نسلی تهران: پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی جهاد دانشگاهی.
- اسدی، کیمیا؛ گرکانی، امیرحسین. ۱۳۹۷. بررسی کیفیت زیبایی‌شناسی در بناهای دیپلماتیک. کنفرانس عمران، معماری و شهرسازی کشورهای جهان اسلام. تبریز: دانشگاه تبریز - دانشگاه شهید مدنی آذربایجان - دانشگاه علمی کاربردی شهرداری تبریز.
- افشار نادری، کامران. ۱۳۸۸. معماری دیپلماتیک. معمار (۵۵): ۱۲-۴.
- بهمنی، مهرداد؛ دهار، علی. ۱۳۹۸. بررسی نقش کیفیت معماری فضای فرهنگی اهواز در اتحاد ملی کشور ایران. اولین همایش ملی کیفیت در فضاهای معماری و شهری. زنجان: دانشگاه زنجان.
- پرتوی، پروین. ۱۳۸۲. مکان و بی‌مکانی: رویکردی پدیدارشناسانه. هنرهای زیبا (۱۴): ۵۰-۴۰.
- پیرنیا، محمدکریم. ۱۳۹۰. معماری ایرانی، تألیف محمدحسین معماریان، تهران: سروش دانش.
- جوادی یگانه، محمدرضا؛ عزیزی، جلیل. ۱۳۸۷. هویت فرهنگی و اجتماعی در بین جوانان شهر شیراز با توجه به عامل رساله، تحقیقات فرهنگی، ۱(۳)، ۲۱۳-۱۸۳.
- حبیبی، رعنا سادات. ۱۳۸۷. تصویرهای ذهنی و مفهوم مکان. هنرهای زیبا (۳۵): ۵۰-۳۹.
- حسینمردی، حمید. ۱۳۸۷. گفتگو با فرهاد احمدی. آبادی (۵۸): ۶-۱.
- خالوزاده، سعید. ۱۳۹۱. حقوق دیپلماسی و کنسولی. تهران: نشر سمت.
- خان احمدی، محمدرضا؛ بامداد، علی. ۱۳۹۵. رویکردی هویت‌گرا به مبانی طراحی فضاهای دیپلماتیک. همایش ملی رویکردهای نوین در برنامه‌ریزی و توسعه‌ی پایدار منطقه‌ای. مرودشت: دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.
- رستگار، راضیه؛ یزدی، کاظم. ۱۳۹۵. انعکاس فرهنگ ایرانی در طراحی سفارتخانه‌ی ایران در مالزی. پنجمین همایش پژوهش‌های نوین در علوم و فناوری. کرمان.
- دیبا، داراب. ۱۳۹۲. معرفی سفارتخانه‌های ایران در برلین، نشست تخصصی نقد معماری معاصر ایران: سفارتخانه‌های جمهوری اسلامی ایران، تهران: فرهنگستان هنر.

- سجادی، سید جعفر. ۱۳۷۵. فرهنگ اصطلاحات و تعبیرات عرفانی. جلد ۳. تهران: نشر طهوری.
- عبدالهی، حمید. ۱۳۹۸. طراحی سفارتخانه ایران در فرانسه (پاریس) مبتنی بر ارزش‌های پایدار در معماری ایران، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه کردستان.
- عمید، حسن. ۱۳۷۵. فرهنگ عمید. تهران: امیرکبیر.
- فرحانی فر، نرجس. ۱۳۹۴. معماری دیپلماتیک با رویکرد سیاست طراحی و شناخت فضای سفارتخانه، کنفرانس بین‌المللی معماری، شهرسازی، عمران، هنر و محیط‌زیست؛ افق‌های آینده، نگاه به گذشته. تهران: پژوهشکده‌ی فرهنگ هنر و معماری جهاد دانشگاهی.
- کشاورز افشار، مهدی. ۱۳۸۷. گفت‌وگو با مهدی حجت: آشنایی برای مرغ باغ ملکوت، آینه خیال، شماره ۹، ۸۴-۸۸.
- کورثا، چارلز. ۱۳۸۷. در جست‌وجوی هویت، ترجمه ابوالفضل توکلی شان‌دیز، آینه خیال، شماره ۹، ۸۲-۸۳.
- لنینج، کوین. ۱۳۸۹. سیمای شهر. ترجمه مزینی. تهران: دانشگاه ملی ایران.
- معین، محمد. ۱۳۶۲. فرهنگ معین. تهران: امیرکبیر.
- میرمیران، هادی. ۱۳۷۷. سیری از ماده به روح، معماری و شهرسازی، ۴۲، ۹۴-۱۰۰.
- نصری، علی. ۱۳۹۵. لزوم احترام به معماری کشور میزبان در بناهای دیپلماتیک (نمونه موردی: مقایسه‌ی سفارت ایران در سوئیس با طرح سفارت جدید ایران در بریتانیا). دومین همایش بین‌المللی معماری، عمران و شهرسازی در آغاز هزاره‌ی سوم. تهران.
- نقره‌کار، عبدالحمید. ۱۳۸۹. مبانی نظری معماری. تهران: انتشارات پیام‌نور.
- یوسفی، ندا؛ زرافشانی، محمدعلی. ۱۳۹۸. بررسی رویکرد بازآفرینی هویت معماری ایرانی مطالعه‌ی موردی بر اساس طراحی سفارت ایران در عراق شهر سلیمانیه. ششمین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در مهندسی عمران، معماری و مدیریت شهری. تهران: دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی.
- Abdulahi, Hamid. 2018. The design of the Iranian embassy in France (Paris) based on sustainable values in Iranian architecture, Faculty of Art and Architecture, University of Kurdistan.
- Afshar Naderi, Kamran. 2010. Diplomatic Architecture. Memar (55): 4-12.
- Ahmadi, Farhad. 2006. A report on the architecture of the Iranian Embassy in South Korea. Etemad newspaper. December 12th.
- Amid, Hassan. 1997. Amid Culture. Tehran: Amir Kabir.
- Ardalan, Nader; Bakhtiar, Laden. 2013. A sense of unity: Sufism tradition in Iranian architecture. Translated by Wanda Chalili, Tehran: Alam Memar.
- Asadi, Kimia; Garkani, Amir Hossein. 2018. Investigating the quality of aesthetics in diplomatic buildings. Conference on Civil, Architecture and Urban Development of the Islamic World Countries. Tabriz: Tabriz University - Shahid Madani University of Azerbaijan - Tabriz Municipality of Applied Science and Technology.
- Azad Aramaki, Taghi; Ghaffari, Gholamreza. 2013. Generational Sociology, Tehran: University Jihad Humanities and Social Sciences Research Institute.
- Bahmani, Mehrdad; Dehar, Ali. 2019. Investigating the Role of Architectural Quality of Ahvaz Cultural Space in National Unity of Iran. First National Conference on Quality in Architectural and Urban Spaces. Zanjan: University of Zanjan.
- Buttimer, A; Seamon, D. 1980. the Human Experience of Space and Place, London: Oxford.
- Canizaro, V. B. 2007. Architectural Regionalism: Collected Writings on Place, identity, Modernity, and Tradition. Princeton Architectural Press.

- Correa, Charles. 2007. In search of identity, translated by Abolfazl Tavakoli Shandiz, Aine Khayal, No. 9, 82-83.
- Diba, Darab. 2013. Introduction of Iranian embassies in Berlin, a specialized meeting on criticism of contemporary Iranian architecture: embassies of the Islamic Republic of Iran, Tehran: Academy of Arts.
- Farahanifar, Narges. 2016. Diplomatic Architecture with Design Policy Approach and Embassy Space Recognition, International Conference on Architecture, Urban Development, Civil, Art and Environment; Future Horizons, Looking Back. Tehran: Institute of Culture, Art and Architecture, Academic Jihad.
- Habibi, Rana Sadat. 2008. Mental Images and the Concept of Place. Honarhaye Ziba (35): 39-50.
- Hosseinmardi, Hamid. 2008. Interview with Farhad Ahmadi. Abad (58): 1-6.
- Khaluzadeh, Saeed. 2013. Diplomatic and Consular Rights. Tehran: Samt.
- Khan Ahmadi, Mohammad Reza; Bamdad, Ali. 2017. A holistic approach to the fundamentals of the design of diplomatic spaces. National Conference on New Approaches to Regional Planning and Sustainable Development. Marvdasht: Islamic Azad University of Marvdasht.
- Keshavarz Afshar, Mehdi. 2009. Interview with Mehdi Hojjat: Getting to know the Malkot garden chicken, Aine Khyaal, No. 9, 84-88.
- Javadi Yeganeh, Mohammad Reza; Azizi, Jalil. 2017. Cultural and social identity among the youth of Shiraz city according to the essay factor, Cultural Research, 1(3), 183-213.
- Langlois, Simon. (2001). Identity Movements. International Encyclopedia of Social and Behavioral Sciences, second edition. 7163_7166.
- Lynch, Kevin. 2010. Cityscape. Mazini translation. Tehran: National Iranian University.
- Mirmiran, Hadi. 1999. A Journey from Matter to Spirit, Architecture and Urbanism, 42, 94-100.
- Mo'in, Mohammed. 1984. Mo'in Culture. Tehran: Amir Kabir.
- Nasri, Ali. 2017. Necessity to Respect Host Country Architecture in Diplomatic Buildings (Case Study: Comparison of the Embassy of Iran in Switzerland with the Design of the New Iranian Embassy in the UK). Second International Conference on Architecture, Civilization and Urbanization at the Beginning of the Third Millennium. Tehran.
- Noghrehkar, Abdul Hamid. 2011. Theoretical Foundations of Architecture. Tehran: Payam Noor Publications.
- Oxford English Dictionary, 11th Edition Revised. 2008. Edited by Catherine Soanes & Angus Stevenson, New York: Oxford University Press Inc.
- Partovi, Parvin. 2003. Location and not Location: A Phenomenological Approach. Honarhaye Ziba (14): 40-50.
- Pirnia, Mohammad Karim. 2013. Iranian architecture, written by Mohammad Hossein Memarian, Tehran: Soroush Danesh.
- Rastgar, Raziheh; Yazdi, Kazem. 2017. Reflection of Iranian culture at the Iranian Embassy in Malaysia. 5th Conference on Modern Research in Science and Technology. Kerman.
- Relph, E. 1976. Place and Placelessness, London: Pion.
- Ryoufi, Negin; Ghodousifar, Seyed Hadi. 2018. The Role of Culture in Native Architecture. International Conference on Contemporary Iranian Civil, Architecture and Urban Development. Tehran: Oswe University and Shahid Beheshti University of Tehran.
- Sajjadi, Seyed Ja'far. 1997. The culture of mystical idioms and expressions. Volume 3. Tehran: Tahouri.
- Tuan, Y.F. 1977. Space and Place: the Perspective of Experience, Minneapolis: , University of Minnesota Press.

- Yousefi, Neda; Zarafshani, Mohammad Ali. 2019. A Study of the Reconstruction Approach of Iranian Architecture Identity Case Study Based on the Design of the Iranian Embassy in Iraq, Sulaimaniyah. 6th National Conference on Applied Research in Civil Engineering, Architecture and Urban Management. Tehran: Khaje Nasir al-Din Tusi University of Technology.

A Survey of National Identity in Iranian Diplomatic Buildings From the View points of Prominent Iranian Architects

Nasim Najafgholi Pour Kalantari*¹ Shabnam Akbari namdar²

Received: 07 September 2022 Revise Date: 05 January 2023 Accepted: 27 February 2023

Abstract

Diplomacy is one of the most important elements of the identity of a government that has a long history and has the power of city history. Diplomatic buildings and especially embassies represent a foreign country in the capital or in important cities of the host country. Their land is a foreign land and governments do not interfere in their internal affairs. The most important factor in designing such an atmosphere is the image and concepts that the guest country wants to present in the host country. The need to address this issue is important because on the one hand it has brought political and social issues under the spotlight and on the other hand it can provide a lot of help to introduce the identity of Iranian architecture. Therefore, the purpose of this research is to investigate the position of national identity in diplomatic buildings in Iran from the perspective of prominent Iranian architects. The purpose of this study is to investigate the status of national identity in diplomatic buildings in Iran from the perspective of prominent Iranian architects. The research method is a descriptive survey that have been studied through two methods of "questionnaire distribution" and library method and using articles, books and so on. The National Identity Status Questionnaire in Zahiri Khah Iranian Diplomatic Monuments (1398) was used for data collection. The reliability of the questionnaire was estimated 0.89 using Cronbach's alpha. Data were analyzed using SPSS software version 23 and chi-square test. The results showed: National identity exists in the architecture of Iranian diplomatic buildings. National culture exists in the architecture of Iranian diplomatic buildings.

Keywords: National identity, Iranian diplomatic buildings, culture, architecture

¹Assistant Professor, Department of Architecture, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran. (Corresponding Author)
n.najafgholipour@iaut.ac.ir

²Assistant Professor, Department of Architecture, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran